

V I N N Ý

K M E N

číslo 22

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

duben / 2017

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubíček</i>)	4
Proměněné srdce a proměněný život (<i>E. Zvolánková</i>)	6
Básně (<i>K. M. Lukasová</i>)	9
Několik připomínek ke vzniku Jednoty bratrské (<i>J. Sladký</i>) ...	10
Popelec, paškál, pozdravení pokoje a další... (<i>P. Šandera</i>)	13
Farského teologické myšlení v kontextu modernismu a jeho inspirace pro současnost (<i>T. Butta</i>)	17
Protínání, neprotínání (<i>M. Hvězda</i>)	21
Rozhovor s farářkou K. M. Lukasovou (<i>M. Kubíček</i>)	24
Krátké představení NO CČSH Havlíčkův Brod	27
Doporučujeme...	28
Ze Zlína – oznámení i pozvání (<i>rst. NO Zlín</i>)	29
Tvorba Václava Kovalčíka	32
Pozvánka na Jarní kuropění	34
Pozvánka na SoulFly 2017	35
Výročí a narozeniny	40
Datový plán	41

Úvodní slovo

Krásný velikonoční čas, přátelé. Tedy vlastně doposud ještě krásný a požehnaný čas postní. Anebo přesněji: požehnaný čas postní, velikonoční a svatodušní. Všechny těchto tří období církevního roku se totiž týká toto nové (v pořadí již dvacáté druhé) číslo našeho diecézního „občasníku“ Vinný kmen. Jde o určitě nejvýznamnější období, ani ty krásné a slavnostní Vánoce (při vši úctě a lásce k nim) se mu nevyrovnají. Ano, toto období začíná půstem, tedy časem podle určitého názoru vážným až truchlivým. Ale tak tomu není ani v nejmenším.

Půst – to je, alespoň tak, jak já jej vnímám, svým způsobem návrat. Rázný životní obrat, ve kterém chceme odhodit všechny možné okovy (*viz Iz 58,6nn*), osvobodit se a navrátit se zpět k jedinému pravému zdroji života – k Bohu. Osvobodit se ode všeho zbytečného, co jenom svazuje a omezuje svobodu, a nadále orientovat sebe sama k Bohu. Takže smyslem opravdového postu není nic jiného, než návrat a osvobození – to znamená, že věc veskrze radostná.

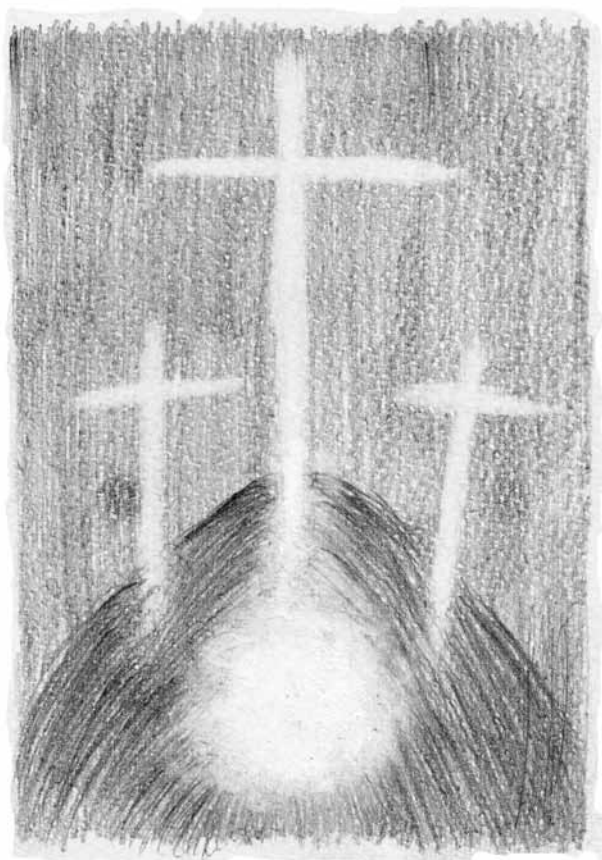
Velikonoce – zde snad ani není co dodat... Zpráva o tom, že smrt není tím posledním, ale daleko větší moc má život. Snad se v této souvislosti můžeme zmínit o hluboké symbolice prázdného hrobu: Paradoxně – hrob se zde stává otevřenou branou k životu. Jde o průlom, vstup do nového věku. Právě zde se naplňují dávná Boží zaslíbení, včetně známého „Jsem, který jsem“, které kdysi řekl Hospodin Mojžíšovi. Potvrzuje se nesmírné zaslíbení a nesmírná jistota: „Jsem tady, jsem s tebou, budu s vámi!“ Pro celý svět a pro všechny časy.

No a **svátky svatodušní**? Vždyť tady vlastně nejde o nic jiného, než o to, co řekl Ježíš svým učedníkům: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání tohoto věku.“ (*Mt 28,20*) Ne pro jed-

nu chvíli, ani ne pro jedno společenství či pro jedinou generaci, ale napříč generacemi a věky už prochází Boží zvěst o spasení a o životě.

A to je asi tak vše, co jsem Vám, přátelé, chtěl v úvodu tohoto čísla Vinného kmene jménem naší redakce říci.

Za redakci Vinného kmene
Miroslav Kubíček

Miroslav Kubíček: Golgota

Velikonoční zamyšlení

Proměněné srdce a proměněný život

„Vyvedu vás ze zajetí národů a shromáždím vás ze všech cizích zemí zpět do vaší vlasti. Očistím vás ode všeho, co mezi námi stojí, a z vašeho středu odstraním všechny falešné bohy. Naplním vám nitro upřímností a vaše smýšlení naprosto proměním.

Nahradím vaše neoblomné a zatvrzelé srdce srdcem plným soucitu a lásky. Obdařím vás svým duchem a povedu vás, abyste sami zachovávali má nařízení a respektovali můj zákon. Budete sídlit v zemi, kterou jsem daroval již vašim předkům. Stanete se opět mým vyvoleným národem a já budu váš Bůh.“

Slovo na cestu – Ezechiel 36,24-28

Milí přátelé,

jsme na počátku postní doby, která nás doprovodí až k jednomu z největších církevních svátků – k Velikonocům.

Do záhlaví dopisu jsem vybrala text ze Starého zákona z knihy Ezechiel. Ezechiel byl kněz, který Židům v babylonském zajetí svým slovem dodává naději do budoucnosti. Dodával jim vnitřní sílu následujícím Božím zaslíbením: *„Vyvedu vás ze zajetí národů a shromáždím vás ze všech cizích zemí zpět do vaší vlasti. Očistím vás ode všeho, co mezi námi stojí, a z vašeho středu odstraním všechny falešné bohy. Naplním vám nitro upřímností a vaše smýšlení naprosto proměním. Nahradím vaše neoblomné a zatvrzelé srdce srdcem plným soucitu a lásky. Obdařím vás svým duchem a provedu vás, abyste sami zachovávali má nařízení a respektovali můj zá-*

kon. Budete sídlit v zemi, kterou jsem daroval již vašim předkům. Stanete se opět mým vyvoleným národem a já budu váš Bůh.“

Situace izraelského lidu, tak jak je v textu popisovaná, mně připomněla mojí vlastní situaci v době, kdy jsem neznala Pána Boha. Dnes, když se na tuto dobu svého života dívám s odstupem čtvrtstoletí, vnímám ten čas jako čas mého „vyhnanství“. Hledala jsem, co by naplnilo můj život, dalo mu smysl, směr a cíl. Také jsem běhala za různými bohy, hledala různé náhražky a očekávala jsem od nich nemožné. Dnes vím, že naplnit můj život, dát mu smysl, směr a cíl může jen živý, opravdový a upřímný vztah s Ježíšem Kristem a přijetí jeho oběti na kříži za mne. Hluboký vztah s Kristem pomáhá lépe snášet a procházet různými zkouškami, které přináší život každého člověka.

Všichni jsme se narodili do konkrétní rodiny. Rodiče se o nás s láskou starali, chránili nás a vychovávali. Zabezpečovali nás tak, abychom se mohli co nejlépe rozvíjet a dozrát do fyzické a duševní dospělosti. Ani v mém případě tomu nebylo jinak. Po svých rodičích a dalších předcích zdědíme částečně nejen fyzickou podobu, ale i některé povahové rysy. Kladné i záporné. Takovou podobu má i naše srdce. Dojde-li k našemu duchovnímu narození, Hospodin nám v určený čas daruje mimo jiné i duchovní sourozence. Získáváme tak svojí novou duchovní rodinu. Je to společenství věřících lidí, které nás přijímá mezi sebe, s láskou se nám věnuje, abychom mohli všichni duchovně růst. Společně se sourozenci otvíráme Boží slovo s touhou poznávat Boha a zakoušet jeho jednání i dnes ve svém životě. Pak se můžeme dělit o živou zkušenost s dalšími lidmi a přinášet do světa světlo a naději. Stejně jako to dělal prorok Ezechiel. Učíme se pomocí Boží a lidí růst do Kristova lidství. To nejde nikde jinde než v církvi. Potom dojde k té největší proměně v lidském životě, kterou nemůže udělat nikdo jiný než Bůh. Proměnění srdce člověka a s tím i jeho celý další život. Začnou se naplňovat slova zaslíbení proroka Ezechiele. Stávají se skutečností v našem životě. Hospodin nás ujišťuje: „***Naplním vám nitro upřímnosti a vaše smýšlení naprosto proměním. Nahradím vaše neob-***

lomné a zatvrzelé srdce srdcem plným soucitu a lásky. Obdařím vás svým duchem a povedu vás, abyste sami zachovávali má nařízení a respektovali můj zákon. Budete sídlit v zemi, kterou jsem daroval již vašim předkům. Stanete se opět mým vyvoleným národem a já budu váš Bůh.“ Taková změna srdce se někdy neobejde bez bolesti, ale Boží obrušování je pro nás velmi důležité. Za ten výsledek to opravdu stojí. Změna srdce jak nám jí popisuje kněz Ezechiel se uskutečňuje po celý náš pozemský život. Uskutečňuje ji Bůh v nás, pokud mu to dovolíme. Dělá to citlivě a s velkou láskou.

Obě rodiny jsou pro nás nesmírně důležité a ovlivňují náš život. Nejdůležitější roli v obou rodinách hrají dobré vztahy, důvěra a vzájemné naslouchání. Pak se v rodině přirozeně i té duchovní cítíme přijímaní, milovaní. Je nám tam dobře. Cítíme se v bezpečí, jako na území, které nám patří. Je to místo, kde můžeme spočinout a nabrat nové síly. Až když jednu z rodin třeba jen na krátký čas z různých důvodů nemůžeme navštěvovat, nebo ji dokonce ztratíme, pak teprve poznáme a pochopíme, jak velkou cenu pro nás má. Jak nám velice moc schází konkrétní lidé, a co pro nás znamená fyzický i duchovní domov. S láskou a vděčností chci vzpomenout a poděkovat za lidi, kteří svým životem i jednáním rozdávají lásku. Tím nevědomky vytvářejí teplo a bezpečí domova jak fyzického, tak duchovního. Jen to, co je nám s láskou darováno, můžeme dávat dál.

Poděkujme Ježíši Kristu za jeho oběť na kříži každý sám za sebe. Děkujme také za dar víry a za milost žít v přátelství s ním i s Božím lidem. Je to veliký dar pro mne a pro každého člověka.

Přeji vám požehnaný postní čas. Přeji vám také hluboké prožití velikonočních svátků a srdce naplněná radostí, vděčností a nadějí ze vzkříšení Pána Ježíše.

Vaše Eva Zvolánková
Havlíčkův Brod

PRAVÝ PŮST

Ranní sněžné vločky jsou z Nebes posílány
k dobré Zemi –
hmotní neokřídlení andělé
jsou tvořeni každým vydechnutím Všemohoucího.

Padají před mýma očima v zástupech
a svým bílým hávem zašustí celou krajinu.
Pějí hymnus o Stvoření,
chválí Hospodina –
nesou vláhu rostlinám
a podzemní zásobu Sestry Vody
do studní a do studánek.

Na loukách chvíli žijí,
než jim Slunce přikáže zemřít,
obětovat se, proměnit –
a dát možnost růstu a vzkříšení života.

Spatřit anděla může pouze ten,
jehož srdce je čisté.
Jako čerstvý padající sníh.

Jděme se svými srdci do čistírny
v těchto týdnech postních.

NA ŘECE PLUJÍ LEDY

Lhůta měsíce je opět v kapse.
Slunce vyšlo skrze zamrzlá okna našich duší,
zdá se...
A září odtátou skulinkou srdce.
Labyrintem světa došlo svého ráje.
A dál si tam klidně, bez tajů – taje.

Kamila Magdalena Lukasová

Několik připomínek ke vzniku Jednoty bratrské

Jiří Sladký

V letošním roce vzpomínáme významného výročí, kdy před 560 lety vznikl snad jeden z největších fenoménů české reformace, totiž Jednota bratrská. Dovolte tedy, abychom u této příležitosti uvedli několik připomínek, možná postřehů, ve kterých se budeme snažit rozkrýt nejdůležitější momenty ze složitého zrodu této křesťanské denominace.

První připomínka se hlásí o slovo ve chvíli, kdy se chceme ptát po myšlenkovém důvodu vzniku Jednoty¹. Čteme-li dobře nejstarší listy Bratří², dozvíme se, že prvním impulsem byly důvody eschatologické. Jen si představme současnou situaci v království – král v klatbě, neustálé války, navíc římská církev a vlastně ani utrakvistická nebudily důvěru ve spasení. Koneckonců to byl „husitský“ král, který zlikvidoval skomírající Táborskou církev a zavřel její předáky Mikuláše Biskupce a Václava Korandu. Od té doby byly po celých Čechách rozptýleny hloučky rozhodných věřících, kteří očekávali brzké spasení. Teprve však vznik Jednoty bratrské a neúnavná misijní činnost br. Řehoře Krajčího, o němž bude ještě řeč, dala tomuto hnutí pevnou církevní organizovanost.

U druhé připomínky bychom se pokusili doplnit eschatologický impuls vzniku shora uvedený myšlenkami Petra Chelčického³, a to hlavně proto, že utvářely podobu Jednoty v jejich počát-

¹ K problematice viz blíže: J. SLADKÝ, Dějiny rané Jednoty bratrské – historický a teologický úvod do problematiky, in: Vinný kmen č. 3, Brno 2011, s. 13-15.

² Jedná se o listy mistru Rokycanovi, List od Bratří králi Jiřímu a další nejranější spisy Bratří pocházející většinou z pera br. Řehoře. Lze je nalézt zde: J. BIDLO, Akty jednoty bratrské, sv. I., Brno 1915 nebo TÝŽ, Akty Jednoty bratrské, sv. II., Brno 1923.

³ K problematice Chelčického myšlení stručně: J. SLADKÝ, Dějiny rané Jednoty bratrské – Chelčického názory na společnost, in: Vinný kmen č 4, Brno 2011, s. 13-15; TÝŽ, Dějiny rané Jednoty bratrské – Chelčického kritika sociálního rozvrstvení společnosti, in: Vinný kmen č. 6, Brno 2011, s. 15-17.

cích. I přesto, že Chelčický nikdy nebyl součástí Jednoty bratrské, vedly jeho spisy a osobní rozhovory k odchodu br. Řehoře a všech věrných z Prahy na venkov. Největší část Bratří pak našla společné sídlo ve vsi Kunvaldu.

Lze říci, že Bratří „viděli v Petrovi věrného tlumočníka Božího zákona a dali na sebe silně zapůsobit jeho argumentaci, zvláště pokud šlo o poměr křesťana ke světu“⁴. Základem jeho myšlenkového světa je Boží zákon, který Petr přirovnává k záchranné síti. Jenomže, aby tato síť mohla spasit hříšníka, je důležité dodržet podmínku – křesťanskou poslušnost. Pro svět je ovšem tohle veliký problém, především pro svět, který je podle Chelčického dílem antikristovým. A na takovém „zlém“ světě se nesmí pravý křesťan podílet, proto církev musí vždy zůstat menšinou – jistě kvalifikovanou Duchem svatým, která se řídí zákonem lásky. To je důvod, proč raná Jednota odchází a působí většinou na venkově. Tam v klidu a v ústraní mohli budovat skutečnou obec spasených, daleko od velikých měst, plných obchodu a jiných hříšných možností či pobídek. „Základními rysy pravého křesťanství pro ně jsou především menšinovost a utrpení, vyplývající z odporu světa proti svědectví pravdy“⁵. Nicméně toto křesťanské směřování stejně jako vyhraněný křesťanský pacifismus původem opět od Petra Chelčického⁶, které jsou ve skutečném křesťanském životě stejně neudržitelné, Jednota nakonec opustí na konci 15. století za bratra Lukáše Pražského.

Poslední třetí připomínka nás upamatovává, že jsme ještě chtěli věnovat alespoň krátký prostor zakladateli Jednoty bratrské, již zmíněnému br. Řehořovi⁷. On je skutečný zakladatel a organizá-

⁴ R. ŘÍČAN, Dějiny Jednoty v přehledu, in: Jednota bratrská 1457-1957, sborník k pětistému výročí založení, Praha 1956, s. 17.

⁵ J. HALAMA, Sociální učení českých bratří 1464-1618, Brno 2003, s. 39.

⁶ K pacifismu Petra Chelčického stručně viz J. SLADKÝ, Dějiny rané Jednoty bratrské – Pacifismus Petra Chelčického, in: Vinný kmen č. 5, Brno 2011, s. 21-23.

⁷ K br. Řehořovi obsírně M. KAŇÁK, Význačné postavy Jednoty bratrské a jejich dílo, Praha 1957, s. 21-38, nebo stručně viz J. SLADKÝ, Dějiny rané Jednoty bratrské – bratr Řehoř Krajčí, in: Vinný kmen č. 8, Brno 2012, s. 14-16.

tor Jednoty. On je bezesporu tou klíčovou postavou, která na základě Rokycanových kázání v Týnském chrámě a známosti Chelčického myšlení učinila rozhodnutí vyjít z Prahy, jak on sám píše „z hříšného Babylona“⁸, a usadit se na zmíněném venkově. Br. Řehoř nebyl však povahy usedlé, v ničem nepřipomínal sídelní biskupy jiných církví. Byl spíše neúnavným misionářem, pohyboval se neustále v terénu, kde se snažil spojit rozptýlené hloučky většinou bývalých Táborů v opravdovou křesťanskou jednotu – totiž Jednotu bratrskou. Je škoda, že tento muž, možná skutečný husitský rytíř⁹, jistě však muž činu, bojující proti jakékoliv polovičitosti, a tolik podstatný pro vznik Jednoty, je poměrně neznámou a opomíjenou postavou českých dějin.

V několika připomínkách jsme se dnes zastavili a zamysleli nad vznikem Jednoty bratrské. Je úžasné sledovat její další historický vývoj až k vrcholům jako je Bible kralická či osobnost Jana Ámose Komenského. A i přes určité vývojové změny, kterými Bratří prošli, jim vždy „šlo o Kristovu církev, o pravou podstatu a povahu Božího zjevení v Kristu Ježíši.“¹⁰

Petr Chelčický

⁸ J. BIDLO, Akty Jednoty bratrské, sv. I., s. 25, Čtvrtý list mistru Rokycanovi.

⁹ Srv. M. KAŇÁK, Význačné postavy Jednoty..., s. 21-22.

¹⁰ R ŘÍČAN, Dějiny Jednoty bratrské, Praha 1957, s. 440-441.

Popelec, paškál, pozdravení pokoje a další...

(Nové prvky, znamení a symboly v liturgii)

Neoficiálně i oficiálně se v liturgickém životě objevují nové prvky. Někomu se líbí. Někoho provokují a dalšího znepokojují. Co znamenají? Proč se objevují? Jaký postoj k nim zaujmout? Za sebe musím přiznat, že velkou většinu jich vítám a sám je ve svěřené obci se sestrami a bratřími praktikuji. Myslím, že vycházejí ze života. A ten není statický. Určitě však musí být jejich používání spojeno s poučením a svobodným přijetím ze strany věřících.

Člověk současnosti je možná povrchnější a méně soustředěný, méně „ponořený“ do hloubky, ale na druhou stranu si více uvědomuje význam znamení a symbolů a jejich souvislostí s tajemstvím života a bytí.

Podíváme se nyní na některá taková znamení a symboly. Nemají sice věroučný (dogmatický) charakter, ale pro život církve jsou velmi důležitá.

Pozdravení pokoje krátce před přijímáním je po staletí součástí liturgie. Měnila se jeho podoba. Od políbení pokoje přes podání ruky až k pozdravení od oltáře. V některých obcích již po desetiletí je pozdravení od stolu Páně doplněno o vzájemný pozdrav věřících zpravidla podáním ruky a slovem „***Pokoj tobě***“. Tato forma pozdravu pokoje se rozšířila v ekumeně. Dnes je součástí většiny ekumenických liturgií. Někoho takový pozdrav pokoje může rušit, ale ze zkušenosti mohu říct, že většinou věřících je přijímán pozitivně. Pomáhá nám více si uvědomit a prožít církev jako společenství konkrétních lidí v Kristu. Jestliže toto znamení pomáhá a slouží k růstu církve jako společenství, jistě je dobré přijímat je s vděčností a praktikovat všude tam, kde mu lidé rozumějí a přijímají ho.

Již několik let se v oficiálním lekcionáři a současně také mišálu objevuje **na Popeleční středu obřad popelce, na Květnou neděli obřad kladení ratolestí, na Zelený čtvrtek umývání nohou. Velikonoční vigilie v noci z Bílé soboty na Vzkříšení přináší obřady s velikonoční svíci** a další. Tyto lekcionáře obsahují také zvláštní formulář pro svátek Těla a Krve Páně (*čtvrtek po Nejsvětější Trojici*)... Většinou se tak děje s poznámkou tištěnou drobnou kurzívou uvádějící, že navržený obřad „*je variantou s ohledem na liturgický život obce.*“ Moc to neříká. Jak toto neurčité sdělení vyložit? Uvedený obřad není obci vnucován shora, nýbrž nabízen pro rozvinutí a prohloubení liturgického života, pokud to tak obec shledá. Důležité je, že se tak má dít se souhlasem obce. O zavedení a konání takového obřadu má být rozhodnuto po poučení a se souhlasem obce. Ten může být vyjádřen oficiálně rozhodnutím rady starších, ale také neoficiálně prostým vyjádřením vůle věřících. Aby se věřící mohli kompetentně v těchto věcech rozhodnout, je nezbytné poučení. Myslím, že v rámci vzdělávání potřebujeme všichni včetně „liturgických profesionálů“ poučení a liturgické vzdělávání.

Obřady navržené v lekcionářích považují někteří za katolické (= římskokatolické). Jejich zavedení pak bývá chápáno jako vnášení katolických prvků do naší církve. Většinou se jedná o obřady, které možno označit spíše za starokřesťanské. V tomto smyslu patří celé Kristově církvi. Podíváme-li se do ekumeny, můžeme vidět v liturgických církvích nový důraz na tato znamení, barvy, světlo, předměty. Svědčí to o potřebách člověka. Mají služebný a komunikační charakter. Důležité je, co vypovídají a jak jim rozumí slavící obec. Například znamení popelce představuje starobylé obecně lidské gesto lítosti a smutku. Když člověk v rámci liturgie Popeleční středy vidí a bere do rukou popel, uvědomuje si mnohem silněji svou pomíjivost, smrtelnost a nedostatečnost před Bohem. Když při slavení Vigilie Vzkříšení na Bílou sobotu je do tmy vnesena velikonoční svíce (paškál), věřící si od ní zapálí své svíčky a liturgický prostor se naplní světlem, máme možnost uvědomit si, co znamená Kristovo světlo a to, že Kristus je světlem světa. V tu chvíli k nám může celá

symbolika světla, jeho krásy a souvislost s tajemstvím Kristovým promluvit úplně novým způsobem. Současně tato zvláštní zkušenost světla ve tmě může zvýraznit a podtrhnout význam Velikonoc. V tomto prožitku nám může dojít, že právě Velikonoc tvoří vrchol liturgického roku, že Vzkříšení je vrcholná událost dějin a současně je přesahuje. Může. Je to možnost. Žádný obřad, žádný symbol, nemůže zaručit takovou zkušenost. Ale vytváří možnost. Proč bychom se ji ve vši skromnosti nepokusili využít?

Totéž platí i o tolik vášní vyvolávajících liturgických barvách či bílém liturgickém roucho. Liturgické barvy nejsou dogmatem, ale nesou poselství o měnících se dobách liturgického roku. Mimochodem v naší církvi sice nebyly používány, ale ani zakázány. Myslím, že už dnes je možno uplatňovat je při zdobení kostela. Liturgický prostor zvýrazněný barvami a jinými prvky není stále stejný, ale mění se. Barevné ladění akcentuje charakter různých dob a jejich poselství.

Bílé roucho možno chápat jako znamení křtu, Kristova vzkříšení. Jednoduché bílé roucho, alba, má svůj původ v roucho čerstvě pokřtěných a skutečně odkazuje na křest. Černá barva sice vyjadřuje vážnost a důstojnost, ale proč bychom nemohli ve velikonoční době a o svátcích či při slavení křtu nebo svátosti manželství přijmout jako alternativu roucho bílé? Osobně bych si moc přál, aby tato alternativa byla umožněna. Jedná se o roucha známá a používaná i v jiných liturgických církvích. Jejich původ je starokřesťanský. Poselství, které nesou, je jasné a srozumitelné.

Ale zpět k lekcionáři. Jeho první vydání vyvolalo diskusi kolem svátku **Těla a Krve Páně**. Redakční skupina lekcionáře se touto otázkou na jeden podnět z pražské diecéze musela speciálně zabývat. Není zařazení tohoto svátku do připravovaného lekcionáře zaváděním cizorodého prvku do naší církve? Tento svátek západní církve pochází až ze středověku (*zaveden nařízením papeže teprve v roce 1264*). Je pravda, že v povědomí lidí bývá spojován s římskokatolickou tradicí (*okázalé božítelové průvody v historii*). Ale stejně tak je pravdou,

že ho slavili s velkým důrazem také naši utrakvističtí předkové. Vždyť eucharistická procesí v předbělohorské Praze tvořila vrchol liturgického roku utrakvistické církve. Proč by tedy dnešní husitská obec nemohla v návaznosti na tradici utrakvismu slavit i tento svátek a využít jej jako vzácnou příležitost k rozjímání nad tajemstvím večeře Páně, v níž se nám Kristus vydává ve svém těle a krvi?

Někdy se objevuje myšlenka, že tyto nové (ve skutečnosti se jedná o staré – starokřesťanské) prvky narušují identitu naší církve. Nemyslím si to a nebojím se o identitu církve. Co totiž tuto identitu tvoří? Nejsou to jen obřady, slova a znamení, nýbrž především způsoby, kterými církev přijímá a ztvárňuje své poselství a slavení. Podíváme-li se na například na průběh obřadu popelce v některém naše sboru, uvidíme tu prvky specifické pro naši církev. Obřady a znamení se dějí ve větší střízlivosti a úspornosti, s aktivním zapojením věřících a vždy s vysvětlujícím výkladem Božího slova. Nikdy to není kopírování obřadu podle vzoru jiné církve, nýbrž tvořivé ztvárnění a adaptace do našich podmínek odpovídající základnímu pojetí a důrazům naší církve, která patří do rodiny liturgických církví.

Petr Šandera
farář v Kuřimi

Farského teologické myšlení v kontextu modernismu a jeho inspirace pro současnost

Na tento rok 2017 připadá 90. výročí úmrtí kněze a prvního patriarchy Církve československé husitské dr. Karla Farského (26. 7. 1880 – 12. 6. 1927). Bylo již často řečeno, že Farský je spjat s hnutím katolického modernismu, které mělo celoevropský či celosvětový charakter. Modernistům byla společná snaha překonat propast, která se v 19. století otevřela mezi církví a moderním světem, mezi teologií a vědou. Německým modernistům, jako byl Herman Schell, šlo o spojení nauky a života církve s pokrokem ve vědě a kultuře, aniž by se dotkli zjevení, víry a základních struktur církve. Přesto ani oni nebyli ušetřeni ostrých polemik a postihů. S modernismem se katolická církev dosud dostatečně nevypořádala, ač se na Druhém vatikánském koncilu objevily v této věci silné podněty. Jak tomu bylo v případě českého modernisty Karla Farského? Dotkl se základů biblického zjevení nebo je jen svobodně interpretoval, ale sám je zastával?

Ve výkladu prof. Zdeňka Trtíka je ústřední povaha Farského teologie charakterizována jako apologetická ve smyslu úsilí o obhájení křesťanství před člověkem moderní doby. Farský se pokouší o novou interpretaci evangelia ve 20. letech minulého století, o takový výklad, který by byl blízký a srozumitelný jeho současníkům, procházejícím náboženskou krizí a odklonem od tradičního křesťanství. Podle Trtíka je hermeneutickým klíčem k pochopení Farského teologie její dvojznačnost, dialektičnost. Na jedné straně jsou jeho spisy, včetně kázání v Postile, ve kterých je patrná jeho náboženská filozofie a racionalistické osvícenské názory. V těchto spisech je interpretován Bůh jako zákon přírody. „Pěstitelem, tvůrcem a hospodářem veškerého života jest Otec všehomíra. Bůh živý, věčný zákon všeho dění“ (*Postily, cit s. 242, srov. též s. 15, s. 23, aj.*).

Farský také, ovlivněn Masarykovým pojetím náboženství, hovoří o „novém náboženství“. Na druhé straně je Farského víra a zbožnost zasazena v Bibli a v křesťanské tradici. Podle ní je Bůh Bohem živým a osobním, nikoli neosobním zákonem. Trtík říká, že vyjádření biblické víry nalézáme bezpečně ve Farského Liturgii, Agendě a Zpěvníku, čteme-li je bez předsudků a bez předpojatosti. Tato část Farského literárního odkazu je nejjasnějším a nejplnějším výrazem Farského osobní víry proto, že zde stojí osobně před Bohem, je v obecenství s ním a modlí se k němu. Příkladem racionalistické interpretace je naproti tomu jeden z jeho výkladů Kristova vzkříšení a teorie zdánlivé smrti. Tématu vzkříšení Farský věnuje svá velikonoční kázání v Postile (*Naše postyla*, s. 225-247). Karel Farský ve výkladu opouští biblické svědectví o tajemství Kristova vzkříšení a přechází do racionálních úvah a spekulací ve snaze vyjít maximálně vstříc skeptickým lidem své doby, pochybujícím o církevních dogmatech a nadpřirozeném zjevení. Chce jim touto cestou přiblížit biblické poselství a evangelium Ježíšovo, které má být zbaveno všeho zázračného a nadpřirozeného. Ježíš podle tohoto spekulativního výkladu zemřel na kříži jen zdánlivě, prodělal tzv. klinickou smrt, a pak se uchýlil do Arábie. Dva muži (andělé) odvedli Krista do skalnatých úkrytů v Arábii (*srov. Sk 1,10*). Pavel se setkal patrně s Ježíšem Kristem v Arábii (*srov. Ga 1,17*). Platí však, že Boží slovo a biblické svědectví je autoritou nad naším rozumem a nikoli obráceně. Racionalistický výklad a přístup k Bibli, se kterým se můžeme setkat u Farského, byl v následujícím období v teologii Církve československé husitské opuštěn. Boží slovo obsahuje zvěst, která přesahuje naše rozumové poznání, a to se týká zejména tajemství Kristova vzkříšení. Biblickou pravdu nelze jednoduše převést do kategorie racionálního poznání, které bylo typické pro moderní éru. V chápání křesťanské víry je třeba ponechat prostor tajemství. Základní reálná existence Boha přesahuje lidské rozumové poznání. I když zůstáváme ve své víře racionálními a kritickými, dosah evan-

gelia se nemůže omezovat jen na intelektuální stránku. Musí zahrnovat i další rozměry našeho bytí. Jestliže Farský v populárních spisech takto racionalisticky a spekulativně interpretuje biblickou událost Ježíšova vzkříšení, pak jeho Liturgie z roku 1924 obsahuje tradiční trojiční věroučné výpovědi a modlitby k živému a vzkříšenému Kristu. „*Vyslyš nás, Pane Jezu Kriste, s trůnu věčné slávy své a přijď a posvěť nás! Sám nás učíš sobě hodny přijmouti přecistě tajemstvo chleba a kalicha v účastenství s tebou. Věříme, že ty jsi v pravdě syn Boží, jenž spásu a blaho jsi zjednal nám hříšným. Věříme, že v tomto tajemstvu zpřítomňuješ se nám ...*“ Vzkříšený Pán oslavený u Otce přichází v Duchu svatém do společenství věřících slavících liturgii a sjednocuje se s ním. Farský má smysl pro tajemství Boží přítomnosti a jeho niterné prožívání v Liturgii a ve svátostech.

Zajímavé jsou také Farského teologické názory o Boží Trojici, o Kristu, o Marii a o svatých z roku 1920 ve spise Zápás o svobodu ducha. Píše zde, že v ČČS je „*nauka o Bohu trojjediném podržena, ale s náležitým ujasněním.*“ „*Ani od božství Kristova neodstoupeno, s patřičným zřetelem k jeho nauce o všeobecném synovství božím v každém člověku.*“ „*V matce Kristově ctěn obzvláště prototyp ženy – matky, trpitelky.*“ „*Úcta svatých, obrazů, ostatků a podobně reviduje se ve smyslu pravdy historické a se zřetelem k jejich významu kulturnímu.*“ V počátcích církve došlo k vyhrocenému ideovému sporu mezi směrem pravoslavným a modernistickým, liberálním. K místům konzervativního směru s vůdčím postavením Matěje Pavlíka – biskupa Gorazda patřily některé obce na Moravě a v Praze například duchovní správa v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí. Tímto sporem se zřejmě modernistické křídlo radikalizovalo a teologické myšlení se vyvíjelo směrem k liberalismu.

Církev československá (husitská) ve svém dalším směřování v době druhé světové války a po ní korigovala jednostrannost liberálního vývoje návratem k biblickému zjevení a kladnějším zhodnocení starokřesťanské tradice. Modernismus a liberalismus doby Farského je třeba odlišit od postmoderního neoliberalismu, který postrádá etické normy a relativizuje jedinečné biblické zjevení v Ježíši Kristu. Pro Farského byl Ježíš základem jeho osobní víry i reformního úsilí. Podle Karla Farského, který byl charakteristický svou hlubokou zbožností a etickou náročností, smysl života spočívá v harmonii člověka s Božím řádem. Říká: **„Člověk má možnost jednati proti němu. Zavést si platnost zákona božího mezi sebou tu na zemi tak harmonicky, jako nerušeně je v platnosti v celém vesmíru „v nebi“, toť chce Ježíš učiniti touhou a snahou všelidskou. V tom chce být lidstvu Kristem, Spasitelem. Naučit lidi, aby dovedli si vládnout zákonem božím, aby vezdejší život lidský byl královstvím božím, královstvím nebeským na zemi.“** Ježíš chce, aby **„člověk konal dobro pro dobro bližních, tedy ke zlepšení hmotného i mravního postavení svého okolí. Ne z postranních úmyslů sobeckých, pro lidskou chválu, zisk, nýbrž pro rozmnožení království božího na zemi... Člověk má z malicherných hořkostí lidského nerozumů povznést se k té velkomyslnosti vševládného předobrého Nekonečna a jeho dokonalosti“** (Postily, cit. s. 118).

Tomáš Butta
patriarcha

Protínání, neprotínání

O vánocích se mi dostala do ruky kniha Jiřího Kejře Hus známý i neznámý. Přečetl jsem ji, velmi mne zaujala, proto jsem se rozhodl zažehnutý plamének tématu ještě chvíli rozfoukávat. Nebojte se, nebudu psát recenzi knihy, protože to neumím, ani k tomu nejsem povolán. Nemám (a jako laik asi mít seriózně nemohu) ani nejmenší pochybnosti o víře, teologické fundovanosti a opravdovosti boje za pravdu Mistra Jana, nehodlám tedy polemizovat ani o těchto věcech. Zaujala mě věc jiná. Autor knihy je profesí právník a má na Husův život i na situace, ve kterých jednal, pohled úplně z jiné strany.

Knihy pojednává o celém životě Mistra Jana, ale zcela očekávaně vše spěje ke kapitole věnující se procesu v Kostnici. Měla být Husova polemika s představenými koncili disputací teologickou nebo ověřováním pravdivosti nebo nepravdivosti předložených tvrzení? Nechci na otázku odpovídat, a dokonce si myslím, že ji zodpovědně odpovědět nelze. Co mě ale překvapilo, bylo, že jsem si tuto otázku po přečtení knihy vůbec položil. A navíc mě napadlo (což mě překvapilo ještě více), že různé strany polemiky pravděpodobně přistupovaly v tomto smyslu k procesu s různým očekáváním.

Tu ho našel nějaký muž, jak bloudí po poli, a zeptal se ho: „Co hledáš?“ Odvětil: „Hledám své bratry. Pověz mi prosím, kde pasou.“

Gn 37, 15n

Z geometrie (ve které se cítím silnější „v kramflecích“) vím, že dvě přímky v prostoru mohou navzájem zaujímat tři různé polohy. Mohou to být různoběžky, rovnoběžky nebo mimoběžky. Různoběžky se protnou v jednom bodě a jdou si zase svou cestou.

Téměř tak, jako když nám Bůh pošle do naší cesty někoho, kdo nám vyřídí „vzkaz“; osloví nás, nás to promění, ale nikdy už toho člověka nepotkáme. Rovnoběžky jsou jako manželé. Jdou spolu životem, stále vidí jeden druhého; zůstávají každý sám s sebou, ale přesto je to pouť společným směrem. A mimoběžky? Ty mi právě připomínají onen koncil. Ani spolu nejdu, ani se nikdy neprotnou. Jen na chvíli se k sobě dostanou blíže, ale potom zase zmizí jedna druhé.

Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli.

Gn 11, 7

V životě se nám skutečně může stát, že si promluvíme, ale neporozumíme si, „neprotneme se“, nesetkáme se. Nejen celkově v nějaké myšlence, ale i po samotném rozhovoru odehrávajícím se ve stylu „jeden o koze, druhý o voze“ se můžeme rozejít naprosto „nedotčení“ tím druhým. Není se čemu divit, lidská mysl sama se může odehrávat v mnoha rovinách. Vždyť můžeme mluvit o svých aktuálních pocitech. Ale můžeme stejně dobře mluvit o svém celkovém pohledu na nějakou věc. A stejně dobře můžeme mluvit o tom, jak by tyto věci měly být (i když tak vůbec nejsou a třeba bychom je ani tak mít vlastně nechtěli). Tímto způsobem si opravdu můžeme porozumět pouze po mnoha a mnoha pokusech darwinovského náhodného zkoušení.

Ale my víme, jak se setkat! A tak se o to také snažíme. Setkáváme se ve tvém jménu, Ježíši Kriste, u tvého stolu. A ty se nám zjevuješ v našich sestřích a bratrech, kteří sedí u stejného stolu. Tak tomu je, pokud se ovšem doopravdy snažíme potkat, pokud slyšíme toho druhého, ne jen sebe. Pokud slyšíme nejen jeho slova nebo téma, o kterém mluví, ale i pokud se snažíme vcítit do jeho rozpoložení, pokoušíme se porozumět jeho pohledu a chápeme, že by si něco (nebo někoho, třeba nás samé) představoval jinak.

Ano, je to složité, náročné a bolí to spojit svůj svět se světy druhých. Bez této hegelovské syntézy se půjde skutečně setkávat jen velice těžko nebo to nepůjde vůbec. Tak bychom se jen neustále nepotkávali, jen míjeli, a pravděpodobně bychom se nesetkali ani s Pánem Ježíšem tak, jak bychom se s ním setkat mohli, protože bychom ho nepotkávali v našich bližních, jak po nás chce.

Hospodine, děkujeme ti za tvou církev, do které můžeme přicházet a osvědčovat svou víru ve sdílení se svými sestrami a bratry. Ježíši Kriste, děkujeme ti za všechna společenství církve, neboť v těch, do kterých přicházíme, je nám tvá vůle daleko zřetelnější. Duchu svatý, dávej nám odvahu a trpělivost ke hledání konstruktivní kritiky založené na Písmu svatém namísto našeho prostého rozčarování nad stavem věcí; veď také, prosíme, náš jazyk k vlídnému vyjádření našich dobře míněných slov vedoucích k nápravě.

Amen.

Michal Hvězda,
laik v NO Blansko

Rozhovor s Kamilou Magdalenou Lukasovou

Přišla jste do naší diecéze ze středočeského městečka Votice. Vzhledem k poměrně krátké době, po kterou jste u nás, by bylo možná dobré, kdybyste se sama krátce představila, ne všichni měli možnost se s Vámi seznámit. Kde všude jste sloužila a jaké zkušenosti, o které by bylo dobré se podělit, jste při práci v církvi získala?

Ano, posledních devět let jsem působila coby duchovní naší církve ve Voticích, před tím dva roky v Benešově, od r. 2004 v Příbrami na Březových Horách po br. faráři a úžasném člověku Františku Božovském. Původně jsem středoškolská učitelka taneční a umělecké výchovy, ekologie, angličtiny a tělesné výchovy, po revoluci jsem měla soukromou hudební školu v Náchodě – Schola ludus, a pak jsem v Příbrami pět let učila na waldorfské škole vlastně všechny předměty, kromě exaktních věd, a na Základní umělecké škole dramatickou výchovu a taneční výchovu, a hrála v souboru starých nástrojů Josefa Krčka, Chairé.

Náš Pán mne vedl různými cestami, ale už jako malá holčička jsem v mých nejmilejších jesenických horách cítila jeho silné volání, na místech kolem Zlatých Hor, na Maria Hilf, kde komunisté vyhodili do vzduchu toto poutní nádherné místo, a také jsem byla mocně přitahována do všech kostelů, které jsem navštěvovala v Olomouci – mém rodišti, i Ostravě, kde jsem vyrostla, a kdekoli v cizině, kam jsem se s rodiči, či s folklórními soubory i s Chairé dostala. Vždy mne zajímala problematika mezináboženského dialogu, br. profesor Milan Salajka mne v tom podpořil a nasměroval. Také mne velmi zajímá religionistika, které se věnuji, co umím číst. To jsem zúročila při mnohých dramatinizacích her ve škole, živých betlémech, pašijových hrách, hudebních koncertech s dětmi i jejich rodinnými příslušníky nebo při táborech naší církve, které jsem pořádala, či pro Jedličkův ústav Praha a přátele okolo handicapovaných lidí.

Jste v Havlíčkově Brodě, v náboženské obci, jejíž působnost je poměrně rozsáhlá – ústavy a podobná zařízení, práce s dětmi a podobně. Jak se Vám podařilo do této práce „vplynout“, eventuálně co nového, svého, do ní přinášíte?

Do NO Havlíčkův Brod jsem se dostala také rozličnými cestami Božími – žádala jsem o Jeseník (po 30 letech v Čechách zatonulo mé srdce mocně po domově), a potřebovali mne na Vysočině, kterou zatím vůbec neznám, tak se nyní seznamuji. Jsem tu vlastně za dva, takže práce je opravdu velmi mnoho, i při mém workoholismu a perfekcionismu. Kromě Havlíčkova Brodu a šesti seniorských domovů k němu přilehlých mám také středisko Veselý Žďár se zahradou a administruji NO Ledec nad Sázavou, jehož Husův sbor je ve velmi nekvalitním a zanedbaném stavu, takže po bohoslužbách tam do desíti večer uklízím a snažím se o zútulnění krásného sboru ve stylu art-deco. V Havlíčkově Brodě je velmi milé ekumenické bratrství, byli jsme si od první chvíle velmi sympatičtí s bratry z církve římskokatolické, českobratrské evangelické, adventistické, bratrské, starokatolické a Křesťanského společenství, že jsem se k nim ráda připojila a začlenila se do působení v Psychiatrické léčebně a ženské věznici ve Světlé nad Sázavou i v nemocnici, do Aglow, Světového dne modliteb, přednášek, výletů, koncertů a ekumenických bohoslužeb. Zapojili jsme se do akce mateřského centra Motanice – háčkováním kytiček pro věnec na věž kostela sv. Kateřiny – nefunkčního špitálního kostela u mostu přes Sázu. Také spolu se Stranou zelených do organizace filmů Jeden svět a při dni obětí holokaustu – Jom-ha-Šoa (24. 4.) budu mít s mou kamarádkou Andulkou Herbenovou, na žádost muzea Havlíčkův Brod, na zdejším náměstí pořad o Anně Bergmanové, její židovské pratetě, která porodila dvě děti – v Terezíně a Mauthausenu.

Se spolusourozenci v náboženské obci jsme byli na sborovém výletu ve Vlašimi, plánujeme výlet za kulturou do Prahy, 7. 5. tři bohoslužby s anglikánskou církví i s Večeří Páně, což jsem velmi ráda, že mne Hospodin obdařil tou milostí být u toho osobně a tento most mezi naší a anglikánskou církví budovat.

24. června se chystáme společně opět na pouť naší církve v Sázavě. Je to jediná celocírkevní akce tohoto druhu v naší církvi a bývá rok od roku lepší – loni Hradišťan a bezvadné vědomostní soutěže pro týmy z náboženských obcí nově obohatily rozličný program bohoslužeb pod širým nebem v úžasném prostoru klášterní zahrady staroslověnské tradice.

Plánujeme také společně ekumenicky i výpravu na vodu – kanoe, pouť do Izraele – sázet tam stromy, a do Santiaga de Compostella. Uvidíme, co se nám podaří zrealizovat.

Velkým mým celoživotním snem je i po loňském zdravotnění v Taizé, kde jsem byla se studentským autobusem křesťanské mládeže, a také po ekumenickém kurzu bavorské luterské církve v Josefstalu, založit komunitu církve, která bude duchovním útočištěm pro ty, kteří by v takové skupině chtěli žít, pracovat, modlit se, tvořit hudební nástroje, docházet do nemocnic, rozdávat vypěstované jídlo potřebným, pomáhat bližním i Bohu dělat věci staronově, dát svá obdarování v lásce Boží, Kristově míru a moci Ducha Svatého svému okolí i světu.

Když jsme se na Vás obrátili s prosbou o duchovní zamyšlení pro toto číslo Vinného kmene, vyřešila jste to způsobem poněkud nezvyklým – básněmi. Jde o Váš obvyklý způsob sebevyjádření, anebo nějak takto svá zamyšlení doplňujete či rozvíjíte? Jak dlouho a jak intenzivně se tomu věnujete? Vydala jste již své básně, anebo chystáte sbírku?

Místo promluvy a zamyšlení jsem k požadovanému tématu postní doby a Velikonoc napsala několik básní, ve kterých je všechno, co bych asi v promluvě na tato témata měla. Ano, básně píše od mládí, a kdyby mi komunisté nezabránili dostudovat češtinu na filozofické fakultě v Olomouci před rokem 89, jistě bych už nějakou sbírku vydala nebo měla přeloženou z angličtiny... ale nyní k blížícím se červnovým mým padesátinám, cítím, že bych už měla něco vydat, tak na tom pomalu, ale jistě pracuji. Moje babička

Kamila I. ze mne – nejstaršího vnoučete svého – chtěla mít vždycky spisovatelku.

V té sbírečce budou básničky i modlitby, pohádky, divadelní hry a obrázky. Dá-li Bůh, jednou vyjde, tiskárna mého kamaráda je připravená, jen na to sehnat dostatek financí, které jsou – bohužel – za vším... i když jeden řádový bratr z Taizé mi loni řekl, že stačí jen mít prázdné ruce – tož, uvidíme...

Děkuji za rozhovor, Miroslav Kubíček

* * * * *

Krátké představení náboženské obce ČČSH Havlíčkův Brod

Náboženská obec v Havlíčkově Brodě si v září letošního roku připomene 90 let od otevření Husova sboru. V souvislosti s tím přinášíme krátký medailon této náboženské obce.

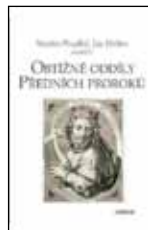
Oficiálně byla založena 6. 9. 1923, ale již v roce 1921 navštívil Havlíčkův (tehdy Německý) Brod dr. Karel Farský k prvním bohoslužbám v klášterním kostele sv. Rodiny. V roce 1927 pak byl postaven Husův sbor. Nad sborem stojí fara s barokními základy a secesní střechou (fara i sbor jsou památkově chráněny). V suterénu sboru byl původně divadelní sál, ve 40. letech byl přestavěn na kolumbárium.

Kromě pravidelných bohoslužeb ve sboru se bohoslužby konají také v penzionu Na Výšině a v několika domovech pro seniory, ve středisku náboženské obce ve Veselém Žďáru a v ženské věznici ve Světlé nad Sázavou. Bohatý je program duchovní péče i ekleziastická spolupráce. V současné době je z Havlíčkova Brodu rovněž administrována náboženská obec v Ledči nad Sázavou.

Doporučujeme ...

Obtížné oddíly Předních proroků

Karmelitánské nakladatelství navázalo na knihu, jejímž inspirátorem a hlavním autorem byl profesor Jan Heller – *Obtížné oddíly Knih Mojžíšových* (2006) – a vydalo v roce 2013 volné pokračování – *Obtížné oddíly Předních proroků*. Jde tedy o knihy, které jsme občas zvyklí vnímat jako „historické“: Jozue, Soudců, Samuelovy a Královské. Editorem a jedním z autorů byl žák a pokračovatel Jana Hellera na pražské Evangelické teologické fakultě, **doc. ThDr. Martin Prudký**, mezi autory jednotlivých kapitol nalezneme např. **Jiřího Beneše**, **Gabrielu Ivanu Vlkovou**, samozřejmě opět **Jana Hellera** a další. Kniha nesmírně prospěšná pro práci se starozákonnými texty.

Obtížné oddíly Zadních proroků

Na výše uvedenou knihu navazuje díl nový – *Obtížné oddíly Zadních proroků*. Vydalo opět Karmelitánské nakladatelství, v roce 2016, vedle **Martina Prudkého** se setkáme opět např. s **Jiřím Benešem**, **Gabrielou Ivanou Vlkovou**, dále se **Stanislavem Pacnerem**, **Filipem Čapkem** a dalšími našimi starozákonníky. Jak již název knihy napovídá, nalezneme zde výklady některých oddílů Izajáše, Jeremjáše, Ezechiela a pár oddílů z tzv. Malých proroků. Opět velice přínosné dílo pro biblická studia.

Ze Zlína – oznámení i pozvání

Náboženská obec Církve československé husitské ve Zlíně připravuje setkání, která by mohla zajímat nejen členy naší církve, ale i občanskou veřejnost.

Nedělní bohoslužby se konají v 8 hodin v evangelickém kostele ve Zlíně.

Songová liturgie:

5. března 2017 o 1. neděli postní jsme poprvé ve Zlíně sloužili Songovou liturgii Milana Salajky a Tomáše Mikuleckého, a to v příhodném čase od 11 hodin. Vybrali jsme rytmičtější písně. Zpěv se „zdravým jádrem“ jsme nacvičovali v únoru vždy po biblické hodině. Byli jsme potěšeni hojnější účastí. Proto na jednání rady starších jsme se rozhodli, že založíme novou tradici tím, že každou 1. neděli v měsíci od 11 hodin se bude sloužit tato liturgie. Je to velká příležitost zejména pro mladé a rodiny s dětmi.

Největší křesťanské svátky – **Velikonoce** – budeme slavit v těchto dnech:

Zelený čtvrtek – 13. 4. – pobožnost s pesachovou večeří v klubovně evangelické fary – začátek v 17 hodin.

Velký pátek – 14. 4. – pobožnost se čtením pašijí – malý sál – začátek v 15 hodin.

Bílá sobota – 15. 4. – vigilie Hodu Božího velikonočního – velký sál – začátek v 19 hodin.

Neděle velikonoční – 16. 4. – Hod Boží velikonoční – velký sál – začátek v 8 hodin – při této bohoslužbě vzpomeneme památky br. faráře Ladislava Kopeckého, který byl odvolán na věčnost před 10 lety.

Sváteční koncert – na 2. neděli v květnu 14. 5. připravujeme koncert ve spolupráci s farním sborem Českobratrské církve evangelické

ve Zlíně, který bude věnován jednak Dni matek, jednak 80. výročí otevření (29. března 1937) moderního funkcionalistického skvostu baťovského architekta Vladimíra Karfíka (1901 - 1996), evangelického kostela ve Zlíně, jehož prostory od roku 1947 ke svým shromážděním využívá i naše církev. V programu vystoupí posluchači Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci. Koncert začíná v 16 hodin. Vstupné dobrovolné.

Hod Boží svatodušní – neděle 4. června – již tradičně oslavíme společnou bohoslužbou s farním sborem Českobratrské církve evangelické – začátek v 9.30 – tento den proto nebude naše songová bohoslužba. Odpoledne ve 14.30 hodin se setkáme na naší farní zahrádce k společnému setkání s pobožností a smažením vaječiny.

Pondělí svatodušní – 5. června – bohoslužba v malém sále – začátek v 18 hodin.

V časovém předstihu bychom rádi připomněli blížící se životní jubileum našeho bratra emeritního faráře Zdeňka Svobody, spisovatele, básníka, překladatele, který dne 5. července oslaví své 90. narozeniny.

Tímto Vás srdečně zveme:

I. NOC KOSTELŮ ve Zlíně – pátek 9. června 2017 – začátek v 18 hodin. Protože nemáme vlastní sbor, představíme veřejnosti naši církev již potřetí v Křesťanském kulturním centru ve Zlíně (budova bývalé Krajské knihovny F. Bartoše) připravovaným programem s občerstvením pro zúčastněné. Zahájíme pobožností, kterou povede farář Zdeněk Kovalčík – téma dar života, následuje vernisáž výstavy obrazů a počítačové grafiky Václava Kovalčíka, představení díla jubilujícího Zdeňka Svobody s ukázkami jeho básní a překladů, se zpěvem písní, které náš jubilant napsal či přeložil. Četbu doprovodí kytarové skladby. Pro návštěvníky budou připraveny biblické kvízy jak pro děti, tak pro dospělé. V závěru připravujeme malé hudební nokturno v podání Zdeňka a Václava Kovalčíkových a večer ukončíme ztišením, modlitbou a požehnáním a závěrečným zpěvem písně Tebe, Bože, chválíme.

II. *Vikariální konference* – úterý 27. června od 10 hodin.

Bude věnována setkání s br. farářem Zdeňkem Svobodou, toto setkání je otevřené členům církve i hostům z ekumeny. Naším vzácným hostem bude br. patriarcha Tomáš Butta, který spolu s bratrem biskupem Jurajem Dovalou poslouží úvodní bohoslužbou ve velkém sále evangelického kostela, pak je příležitost k posezení u stolu s občerstvením a k osobním rozhovorům s naším jubilanem. Těšíme se na hojnou účast duchovních i laiků, dalších hostů, všech, kdo mají rádi br. faráře Svobodu i jeho dílo.

Oznamujeme také rodině církve v naší diecézi, že náš bratr farář Zdeněk Kovalčík byl Ústřední radou CČSH jmenován celocírkevním kantorem ke dni 1. 4. 2017.

Rada starších NO CČSH ve Zlíně.

Fara Náboženské obce ve Zlíně

Tvorba Václava Kovalčíka

Sněženky v rozkvětu

Dne osmého března odpoledne jsem vyšel na zahradu, abych fotograficky zdokumentoval, co nám ještě předjarní příroda nového přichystala. Zároveň kontroluji květináče a truhlíky vyšetých letniček a trvalek.

Venku si všímám kvetoucích sněženek, a tak tradičně pořizuji několik fotografických snímků. Doprovází mě zářící slunce a stíny. Volba toho správného okamžiku jest tedy nezbytnou a důležitou ohledně kvality jednotlivých snímků.

A proto slavím prodlužující se dny, které jsou již natolik významné a přesvědčivé, neboť jsem okouzlen nádhernou a půvabnou přírodou, jež se postupně probouzí a vysvobozuje z dlouhého zimního období.

Václav Kovalčík, 8. 3. 2017

Foto: Václav Kovalčík

Jaro

Měsíc březen probouzí se za dva květen lásky čas

Po dlouhé zimě jaro má potíže

Občas mrazík zasáhne posvátný ten kraj

Zima se nevzdává – mrazivo rozdává

Květena vzdoruje – budoucnost notuje

Nadějí promlouvá malebný vid v náruči přírody

Grafika: Václav Kovalčík

Pozvánky

Diecézní duchovní péče Církve československé husitské Brno pořádá

12. - 13. 5. 2017

**SPARNÍ
KUROBĚNÍ**

...setkání malých zpěváčků

od 7mi do 12ti let

Přihlašujte se do 9.5.!

na telefonu:
728 066 431

e-mailem:
hendy.lv@gmail.com

cena:
150 Kč

Kvůli ubytování a stravě
prosíme o včasné přihlášení!

**středisko CČSH "ZAHRADA"
Brno - Lipová!**

Těšíme se na Vás!
Magdalena a Ivana

SoulFly 2017 v Hodoníně (30. dubna až 8. května)

SoulFly je šestý ročník nízkorozpočtového multižánrového festivalu premiér tvůrců z Hodonína a širokého okolí (Prahu nevyjímaje), který se koná každoročně v Husově sboru Církve československé husitské v Hodoníně.

PROGRAM FESTIVALU

Neděle 30. dubna – Den zření

9:00 – *Festivalová bohoslužba*

Liturgická síň sboru, akce trvá 60 minut.

Slouží biskup CČSH Juraj Jordán Dovala (Hodonín).

15:00 – *Živé sochy I* – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne na Dobrovolského ulici před sochou J. Mánesa, pěší přesun na místo akce trvá 15 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

17:00 – *Vernisáž výstavy I*

*Liturgická síň sboru, akce trvá 20 minut a zahrnuje i **premiéry**.*

Jan Buchta (Hodonín) – sochy,

Jiří Miškeřík (Strážnice) – fotografie.

17:30 – *Vernisáž výstavy II*

*Výstavní sál Kreativního centra Getsemany v suterénu sboru a hala sboru, akce trvá 20 minut, **premiéra**.*

Klára Stojaníková (Kroměříž) – fotografie,

Hana Olivová (Lužice) – obrazy.

18:00 – *Poetická čajovna + Divadelní hra*

*liturgická síň sboru, akce trvá 90 minut, zahrnuje **premiérová uvedení**.*

Autorská čtení hodonínských autorů: **Jarmily Moosové, Karolína Štukavcové, Jarmily Synkové, Lukáše Ivánka a Petra Vaculoviče**. Součástí čajovny bude festivalová premiéra divadelní hry „**Divadelní hra**“ hodonínského autora **Stanislava Klína**. Hrají členové mladého hodonínského sdružení HAČTE!

Pondělí 1. května – Den, který má říz

15:00 – *Živé sochy II* – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne na Redlichově ulici u bývalé Redlichovy vily, pěší přesun na místo akce trvá 15 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

18:00 – *Rockový koncert*

*Liturgická síň sboru, akce trvá 180 minut, zahrnuje **převážně premiéry**.*

To nemyslíš vážně (Lužice, Mikulčice, Hodonín) – rock,

Quicksands (Hodonín) – symphonic and djent metal,

DextrometorFun (Hodonín) – punk metal,

300 let (Horní Radechová) – rock.

Úterý 2. května – Den chytrých udělátek

9:00 – *Workshop hudební kompozice*

Kreativní centrum Getsemany v suterénu sboru, akce trvá 240 minut.

Workshop vede **Petr Vaculovič** (Hodonín), je nutno se přihlásit do 28. 4. 2017 na kontaktní mail festivalu, pro zájemce zbývají už jen 3 místa.

15:00 – *Živé sochy III* – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne u pomníku na bývalou židovskou synagogu v parku na náměstí Osvobození, pěší přesun na místo akce trvá 20 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

18:00 – *Nightfallwoods*

*Liturgická síň sboru, akce trvá 60 minut, **premiéra**.*

Zvuková prezentace meditativně – rockového projektu **Josefa Brožíka** (Roztoky u Prahy), s dílčími momenty hudby vypomohl **Petr Vaculovič** (Hodonín).

Středa 3. května – Den, kdy se dočkáme

15:00 – **Živé sochy IV** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne na Náměstí 17. listopadu, u sochy T.G.Masaryka, pěší přesun na místo akce trvá 2 minuty, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

17:00 – **O čekance, která se nakonec dočkala**

Divadelní představení pro děti i dospělé.

*Liturgická síň sboru, akce trvá 60 minut, **premiéra**.*

Hrají: **Hana Chyzy** – Čekanka; **Amálka Chyzy** – Žalmíra; **Daniela Andršová** – Dobromila; **Jarmila Moosová** – Stanislava; **Jarmila Synková** – Radana; **Petr Vaculovič** – Švihlín.

Režie: **Daniela Andršová**.

Čtvrtek 4. května – Den priorit

15:00 – **Živé sochy V** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne na ulici Velkomoravská, u bývalého židovského hřbitova, pěší přesun na místo akce trvá 20 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

17:00 – **Priority**

*Liturgická síň sboru, akce trvá 45 minut, zahrnuje **premiérová uvedení**.*

Jedno z již tradičních, v našem sboru konaných moderovaných diskusních setkání, kde má své slovo kdokoli, kdo o to stojí. Téma bude stanoveno v reakci na aktuální události kolem nás na našem denně aktualizovaném FB webu:

www.facebook.com/husovsborhodonin

Pátek 5. května – Den tvůrčího soustředění

15:00 – **Živé sochy VI** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne u kamenné instalace v parku u zimního stadionu, pěší přesun na místo akce trvá 5 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

16:00 – **Malování v zahradě** a vytváření mozaikových dlaždic do Chodníku štěstí a Boží trpělivosti.

*Zahrada Husova sboru, v případě nepříznivého počasí čajovna sboru, akce trvá 180 minut, **premiéra**.*

Volné výtvarné tvoření za poslechu tónů nahrávek tvůrců Kreativního centra Getsemany, výtvarný materiál všem zájemcům o malování a vytváření mozaikových dlaždic (*jakéhokoli věku*) je k dispozici zdarma.

Sobota 6. května – Den domácích projektů

15:00 – **Živé sochy VII** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Srazpředbudovou Husova sboru, akce proběhne na Národní třídě u soch muzikantů, pěší přesun na místo akce trvá 10 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

18:00 – **Koncert kapel, zkoušejících v KCG**

*liturgická síň sboru, akce trvá 90 minut, **premiéra**.*

Noční havěť (Hodonín) – improvization music,

Miramare (Mikulčice, Hodonín) – playback core,

Pro (d)uši (Mutěnice, Rohatec, Hodonín) – rock,

Hodoňáci na útěku (Hodonín) – rock,

Tak to bychom měli (Úpice, Hodonín) – folkrock.

Neděle 7. května – Den Páně

9:00 – **Festivalová bohoslužba**

Liturgická síň sboru, akce trvá 45 minut.

Slouží biskup CČSH Juraj Jordán Dovala (Hodonín).

10:30 – **Živé sochy VIII** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)

*Sraz před budovou Husova sboru, akce proběhne u kamenné studny v ulici Nádražní rádek, pěší přesun na místo akce trvá 5 minut, akce samotná 30 minut, **premiéra**.*

Pondělí 8. května – Den navíc

15:00 – **Živé sochy IX** – performance **Daniely Andršové** (Hodonín)
Zahrada Husova sboru, akce trvá 30 minut, premiéra.

17:00 – **Koncert Stanislava Skočíka**

Liturgická síň sboru, akce trvá 30 minut.

Stanislav Skočík (Brno, Mutěnice) – piano

Program: **J. B. Cramer** : Etuda f moll op.50;

J. S. Bach: Dvojhlasá invence B dur;

J. Haydn: Sonáta D dur, 1. věta;

Vítězslav Novák: Za soumraku.

18:00 – **Ekumenické finále**

Liturgická síň sboru, akce trvá 70 minut, premiéra.

První provedení Ekumenické liturgie pro sóla, sbor,
orchestr a rockovou kapelu.

Zpívají a hrají: **Daniela Andršová** (Hodonín) – zpěv sólo; **Tadeáš Varmus** (Brno) – zpěv sólo; **Terézia Mlýnková** – **Išková** (Hodonín), **Kateřina Kristová** (Hodonín), **Michal Devečka** (Hovorany), **Petr Vaculovič** (Hodonín) – pěvecký sbor; **Adéla Benešová** (Rohatec) – flétna; **Kristina Dokulilová** (Žďár nad Sázavou) – flétna; **Kryštof Kočtář** (Hodonín) – trubka; **Václav Vaculovič** (Kroměříž) – lesní roh; **Marián Obrtlík** (Hodonín) – trombón; **Ludmila Daňková** (Kojetín) – bicí; **Luboš Čulen** (Dolní Bojanovice) – el. kytara; **Lukáš Herůdek** (Hodonín) – baskytara; **Stanislav Skočík** (Mutěnice) – synthesizer; **Zdeňka Vaculovičová** (Kroměříž) – housle; **Kamil Trávníček** (Hodonín) – housle; **Eva Marie Sližová** (Uherské Hradiště) – violoncello; **Luboš Brablc** (Mutěnice) – kontrabas.

Řídí autor **Petr Vaculovič**.

Výročí a narozeniny

Libuše Jarošová – 15. května (45 let)
jáhenka v NO Vyškov

Martin Kopecký – 30. května (40 let)
farář v NO Blansko

Mgr. Kamila M. Lukasová – 10. června (50 let)
farářka v NO Havlíčkův Brod

Mgr. Zdeněk Kovalčík – 17. června (65 let)
farář v NO Zlín

Mgr. Zdeněk Svoboda – 5. července (90 let)
farář v důchodu

БЛАГОПРІЯТІЄ.

Datový plán

Duben:

- 1. 4. – kurz základů teologie
- kurz pro mladší animátory
- 6. 4. – vikariátní konference duchovních Brno
- 8. 4. – zasedání Ústřední rady
- 9. 4. – Květná neděle
- 13. 4. – Zelený čtvrtek
- 14. 4. – Velký pátek
- 15. 4. – Bílá sobota
- 16. 4. – Hod Boží velikonoční
- 29. 4. – diecézní shromáždění

Květen:

- 4. až 5. 5. – teologická konference v Brně
- 6. 5. – kurz základů teologie
- 11. 5. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 12. až 13. 5. – Jarní kuropění – diecézní setkání dětí
- 13. 5. – zasedání Ústřední rady
- 16. 5. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 20. 5. – pouť do Uherského Brodu
- 25. 5. – Oslavení Páně
- 26. až 28. 5. – Setkání rodin
- 26. 5. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 27. 5. – zasedání Diecézní rady

Červen:

- 2. 6. – zasedání Ústřední rady
- 3. 6. – kurz základů teologie
- jednání Církevního zastupitelstva
- 4. 6. – Hod Boží svatodušní
- 5. až 6. 6. – synoda duchovních
- 9. 6. – Noc kostelů
- 11. 6. – svátek Boží Trojice
- sbírka Dr. K. Farského (na Škodějov)
- 17. 6. – bohoslužby ve Škodějově
- jednání Diecézního kárného výboru
- 20. 6. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 24. 6. – pouť na Sázavu

Červenec:

- 6. 7. – bohoslužba k výročí J. M. Husa, Husova sbírka
- televizní a rozhlasový přenos z bohoslužeb
v Betlémské kapli
- 10. až 14. 7. – duchovní cvičení

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 22

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2017

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Šárka Chytilová

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH